

ČIEKURINŠ

RUGAJU NOVADA EGLAINES PAMATSKOLAS AVIZE

Nr. 3

Šajā numurā:

- *Liieldienas*
- *Popiela*
- *Brīvdienu nedēļas ekskursijas*
- *Eiropas savienība*
- *kā arī citi raksti...*

Vai tu zini, kādas ir Liieldienu tradīcijas Latvijā? To ir daudz un iesākas jau nedēļu pirms pašām Liieldienām, proti, svētdienā, kuru dēvē par Pūpolsvētdienu. Šīs dienas rītā jāņem pūpolu zari un jānoper visi, kurus satiec, vēlot tiem labu veselību.

Tradicionālais pantiņš, kuru skaita perot, ir "Pūpols, pūpols, apaļš kā pūpols! Slimībā ārā, veselība iekšā!" Tie ir laba vēlējumi otram – lai nākamajā gadā neslimotu un būtu tikpat apaļš kā pūpols.

Senās Liieldienu tradīcijas nemainās, taču pēdējo gadu laikā par Liieldienu tradīcijām jau kļuvušas ne tikai mūsu pašu dabīgās olas un pūpoli, bet arī šokolādes olas, zaķi, kuri ievīstīti krāsainos folija papīrišos. Oriģināla ideja dāvanām ir pagatavot šokolādes oliņas pašam, turklāt vari tās ietīt pēc tam dažādu krāsu folijas pats!

Vairāk par Liieldienu tradīcijām

- Liieldienu rītā agri jāceļas, tad visu gadu būs možums.
- Liieldienās daudz jāšūpojas, tad vasarā odi nekodīs.
- Liieldienās jāliek galdā vārītas un nokrāsotas olas. Tradicionāli olas krāso sīpolu mizās, taču to var darīt arī, iemērcot gatavas olas lillā graudiņos, skaisti apzīmējot vai ietinot krāsainos papīrišos.
- Liieldienās jāsit ar olām – kuram stiprākā ola, tas būs ilgākais dzīvotājs.
- Olas ir jāpārkausa ar sāli, tie, kas olas ēd bez sāls, daudz melos.
- Liieldienās galdā jāliek arī zirņi, jo tie nesot bagātību.
- Liieldienās jāvēro laiks – pēc tā var spriest par gaidāmo vasaru. Ja Liieldienās līst lietus, tad tas līs katrā svētdienā līdz Vasarsvētkiem.

Senie latvieši bija tie, kas ieviesa Liieldienu tradīcijas. Mēs aicinām turpināt senlatviešu iesākto – ieklausīties padomos un svinēt šos svētkus, lai viss gads būtu svēts, mājās valdītu satiecība un pārtiecība un visi būtu veseli un laimīgi!

Priecīgas Liieldienas! Info no: <http://www.labaiveselibai.lv/liieldienu-tradicijas/>

Lieldienu tradīcijas Eiropā.

Eiropā - olu ripināšana un kristiešu procesijas, Filipīnās - ķermeņa šautīšanas rituāli līdz asinīm, bet Kolumbijā – bruņurupuču un ķirzaku ēšana. Lieldienu tradīcijas pasaulē atšķiras no valsts uz valsti, un var tikai brīnīties, cik dažādi pasaulē tiek interpretēti pavasara sagaidīšanas un gaismas iestāšanās svētki.

Roma

Mūžīgajā pilsētā Romā Lieldienu nedēļā ierodas vairāki simti tūkstošu ticīgo no visas pasaules, lai svinētu Kristus augšāmcelšanos un saņemtu Romas pāvesta svētību. Viens no notikumiem ir simboliska ceremonija, kurā pāvests mazgā vīriešu kājas, lai pieminētu vēsturisko Kristus pazemības žestu pret saviem apustuļiem. Pāvests piedalās arī nakts procesijā Kolizejā, kas simbolizē Kristus ciešanas, veicot mokpilno ceļu uz Golgātas kalnu pirms sišanas krustā. Bet Lieldienu rītā Svētā Pētera laukumā notiek Svētā mise, kur pāvests cita starpā sniedz arī tradicionālo miera un cerības vēstījumu Urbi et Orbi – vēstījumu savai pilsētai (Romai) un pasaulei.

Vašingtona

Kā zināms, liela daļa Lieldienu tradīciju saistās ar olu ripināšanu. Un arī Vašingtonas Baltajā namā katru gadu ar rūpīgu precizitāti tiek ievērota tradīcija, kas tika aizsākta jau 19.gs. sākumā – Ikgadējā Lieldienu Olu Ripināšana. Tradīcijas ietvaros Baltā nama mauriņš tiek atvēlēts bērniem, kas, izmantojot speciālas pagarinātas karotes, ripina olas. Šī tradīcija joprojām ir dzīva. Piemēram, Baraks Obama savā pirmajā prezidentūras gadā Baltā nama olu ripināšanā uzaicināja piedalīties viendzimuma laulības pārus un viņu bērnus.

Lielbritānija

Savukārt Lielbritānijā olu ripināšana izpaužas kā īpaši cieti vārītu olu ripināšana lejā no kalna. Tradīcija ir simtiem gadu veca un izplatīta grāfistēs viscaur Anglijai. Spēles noteikumi ir dažādi – uzvarētājs var būt tas, kura ola aizribo vistālāk, vai arī tas, kura ola ieripo starp diviem iezīmētiem punktiem. Saskaņā ar senu Lankašīras leģendu, pēc spēles saplīsušo olu čaumalas ir rūpīgi jāsadauza, citādi tās savāks un ļaunprātīgi izmantos raganas.

Vācija

Vāciešiem Lieldienu laikā patīk dekorēt kokus ar tukšām, izkrāsotām Lieldienu olām. Kāds vecāks kungs šo tradīciju ir uztvēris patiešām nopietni un savos septiņdesmit piecos gados joprojām katru gadu izrotā vienu no savām ābelēm ar desmit tūkstošiem olu. Lai to paveiktu, Volkeram Kraftam nepieciešamas divas nedēļas, kā arī neskaitāms daudzums gājienu pa kāpnēm augšā un lejā, lai iekarīnātu kokā visas olas. Šī tradīcija tika aizsākta jau 1965. gadā, un katru gadu Krafta kunga mākslas darbu brauc apskatīt vairāk kā 10 000 cilvēku.

Filipīnas

Ja Lieldienās nokļūstat Filipīnās, tad rēķinieties, ka jums būs jāpiedzīvo visnotaļ asiņaini skati, jo ielās iziet puskailli cilvēki, kas dauza savas muguras ar bambusa nūjām līdz pat asinīm. Šis rituāls Filipīnas katoļiem simbolizē kalpošanu dievam un tiek uzskatīts par vienu no lūgšanas formām. Ticīgie ir pārliecināti, ka tas attīra no grēkiem, dziedē slimības un pat piepilda kvēlākos sapņus. Jāpiebilst, ka Filipīņu Katoļu baznīca cenšas norobežoties no šī rituāla, saucot to par nekristīgu.

Grieķija

Lieldienas ir vissvarīgākie reliģiskie svētki arī Grieķu pareizticīgo kalendārā. Gatavošanās svētkiem sākas jau Zaļajā ceturtdienā, kad grieķi cep īpašu Lieldienu maizi un krāso olas sarkanā krāsā, kas simbolizē dzīvību, Jēzus asinis un visa jaunā atdzimšanu. Veikalu skatlogos tiek izkārtoti krāsaini un spilgti iesaiņojumi ar tradicionālām Lieldienu svecēm, ko Lieldienās dāvanās saņem bērni. Savukārt, viena no svētdienas tradīcijām ir ģimenes pusdienas, kad galdā tiek likts vesels jērs vai kazlēns.

Kolumbija

Pavisam neparasta ir tradīcija, kas Lieldienu laikā novērojama Kolumbijā. Bruņurupucis, iguāna (zaļā ķirzaka) un pasaules lielākais grauzējs kapibara – tie nav zooloģiskā dārza iemītnieki, bet gan Kolumbijas iedzīvotāju Lieldienu maltīte! Kolumbieši, kas dzīvo laukos, Lieldienās šos eksotiskos dzīvniekus ved saviem radniekiem lielpilsētās. Ģimenes sanāk kopā un gatavo klasiskos Lieldienu ēdienus – bruņurupuču olu omleti, iguānas zupu un bruņurupuča sautējumu, ko pasniedz ar kokosriekstu rīsiem. Kā stāsta paši kolumbieši, Lieldienu laikā bieži gadās, ka autobusus atrod izbēgušas iguānas, ko lauku iedzīvotāji centušies nogādāt pilsētās, lai apēstu ar radniekiem vai pārdotu melnajā tirgū. Interesanti gan – kā viņi pilsētās nogādā vislielākos mūsdienu grauzējus – kapibaras, kas var sasniegt līdz pat 1.3 metru garumu un 79 kg smagumu? Kapibaras gaļa pēc izskata un garšas atgādina cūkgaļu, bet jau 16. gadsimtā priesteri kapibaru klasificēja kā zivi (pateicoties tās dzīvei ūdenī), tādēļ katoļu baznīca kapibaras gaļu pasludinājusi par lietojamu pārtikā arī gavēņa laikā – 40 dienu periodā līdz Lieldienām.

Čehija

Bet čehu puīši Lieldienās veic rituālu, kas ir līdzīgs mūsu Pūpolsvētdienas iepēršanai. Ar īpašām, no vītola zariem savītām pātadziņām viņi simboliski ieper meitu kājas. Tiek uzskatīts, ka šis rituāls nodrošina veselību un jaunību visam turpmākajam gadam, kā arī parāda, cik populāra ir meitene – jo vairāk pērienu viņa dabūjusi, jo vairāk viņai pielūdzēju. Ja senākos laikos puīši šādas pātadziņas vija paši savām rokām, tad tagad tās ir pavisam vienkārši nopirkt mazos veikaliņos uz ielām. Bet paši čehi smejas – ja tuvumā nav vītolkoka pātagas, meitu var iepērt ar to, kas nu ir pa rokai...

Interesanti fakti par olām

Laicīgās Lieldienu tradīcijas saistītas ar īpašajiem Lieldienu zaķu nedarbiem, krāsotām olām un šūpošanos. Atcerēsimies dažus vairāk vai mazāk zināmus faktus par olām.

- Ar šo ikdienišķo lietu, olu, saistīta viena no filozofiskās domas dilemmām – kas bija pirmais – vista vai ola? Ja pieņemam, ka runa nav tieši par vistas olu, tad atbilde esot – ola.
- Pirmais putns, kas līdzinājās vistai, bija divu reptiļu/putnu hibrīdu mazulis – mutants. Vecāki, hibrīdi, bija līdzīgi vistām un izperēja olu, no kuras izšķīlās pirmais cālveidīgais radījums. Cits uzskats pauž, ka pareizas var būt abas atbildes, jo pat vistai esot dvēsele, kas pati var izvēlēties – būt ola vai uzreiz vista.
- Citi apgalvo, ka pirmā bija vista (plašākajā nozīmē – jebkurš, kas dēj olas), kā pamatojumu minot laiku, kad sauszemē iznāca pirmās zivis. Tā bija amfībija *Ihtiostege*, kurai spuru vietā bija izaugušas kājas. Zivs sākumā ikrus dēja ūdenī, taču citas zivis tos apēda, un vienīgais veids, kā izdzīvot, bija dēt ikrus uz sauszemes, turklāt aizsargapvalkā.
- Lai vai kā, ola tiek uzskatīta arī par atdzimšanas simbolu, jo tā piedzimst divreiz – kā ola un kā dzīva radība.
- Pasaulē mazākās olas dēj kolibri, lielākās – strausi. Lielākā vistas ola esot sastāvējusi no pieciem dzeltenumiem, un tās garums pa vertikāli bijis 31 cm.
- Pārtikā visvairāk izmanto vistu olas. Jauna vista dēj vairāk olu, bet vecāka vista dēj lielākas olas. Viena vista gadā izdēj aptuveni 250–315 olu (ne vairāk par vienu olu dienā). Uzturā izmantojamas arī olu čaumalas, kas ir labs kalcija avots. Ūdensputnu, piemēram, pīļu vai zosu, olas var ēst tikai vārītas vai ceptas, jo ūdensputnu olām nav aizsargslāņa, kas aizkavē salmonellas baktērijas iekļūšanu olā.
- Olas par svaigām tiek uzskatītas pirmās astoņas dienas, tad tās drīkst lietot arī termiski neapstrādātas. Olas svaigumu var pārbaudīt. 0,5 l ūdens izkausē trīs ēdamkarotes sāls un tajā ieliek olu. Svaigas olas nogrimst, par astoņām dienām vecākas iegrimst ūdenī līdz pusei, vecas olas peld ūdens virspusē. Izkaidrojums – katrā olā ir gaisa burbulis. Jo ola ir vecāka, jo tas ir lielāks, tāpēc ceļ olu uz augšu.
- Vārītu olu no nevārītas var atšķirt, to griežot kā vilciņu. Vārīta ola griezīsies labi, bet nevārīta ātri apstāsies.
- Nereti, ja cilvēkam jautā par kulinārijas prasmēm, viņš, negribēdams daudz stāstīt, mēdz atbildēt: «Olu cept/vārīt protu.» Tomēr pat šī ēdiena pagatavošanai nepieciešamas īpašas prasmes. Pareizi vārīta ola ir veselā čaumalā un viegli nolobāma. Lai izvairītos no olas čaumalas saplīšanas vārīšanas laikā, ar adatu jāizurbj caurums olas resnajā galā. Zils riņķis ap dzeltenumu norāda, ka ola ir pārvārīta vai ūdens, kurā tā vārīta, ir ar augstu dzelzs saturu.
- Pēc etiķetes vārīta ola pasniedzama īpašā olu traukā un ēdama ar šim nolūkam paredzētu karoti.
- Pasaulē lielākā omlete pagatavota Turcijā. Šīs omletes svars bijis 4,4 t un tās pagatavošanā izmantoti 110 000 olu un 432 l eļļas. Pagatavošana ilga divarpus stundas.
- Vai olu ēšana veicina aterosklerozi? Tiesa, olas dzeltenumā ir daudz holesterīna, taču olas dzeltenums satur arī lecitīnu – vielu, kas palīdz izvadīt holesterīnu no organisma. Problēmas rodas tāpēc, ka olas tiek ceptas (augstas temperatūras ietekmē daļa lecitīna zaudē savu iedarbību) un, gatavojot ēdienu, tām tiek pievienoti holesterīnu saturoši produkti: sviests, desa, speķis, šķiņķis.

Kā pārsteigt savus mīļos Lieldienu rītā?

Lieldienas ir svarīgi un nozīmes pilni svētki reliģioziem cilvēkiem, kā arī tiem, kuri dzīvo saskaņā ar dabas likumiem un īpaši izjūt pavasara saulgriežu burvību. Bet ko darīt, ja Lieldienās vienmēr kaut kā pietrūkst? Olu ripināšana un šūpošanās taču nav tik trakulīga kā Līgo nakts izdarības, un arī Lieldienu Zaķis nav tik maģisks kā Ziemassvētku vecītis. Varbūt Lieldienas ir tie svētki, kuru īpašās tradīcijas ir jāveido katrai ģimenei pašai? Šeit dažas svaigas idejas, kā pārsteigt savus tuviniekus Lieldienās!

Svētku brokastis ar radošu dzirksti

Kādēļ gan šogad nepārsteigt ģimeni ar gardām pankūkām zaķīšu vai puķīšu formā? Visi būs sajūsmā! Lai kas arī Tev nebūtu padomā Lieldienu rīta mielastam, tu vari pārvērst to par īstu Lieldienu mākslas darbu. Piemēram, no divām apļveida kūkas vai kēksa formām, ar dažiem naža griezieniem pavisam vienkārši var izveidot lielu Lieldienu zaķi. Savukārt, augļu salātus var pildīt garenā arbūzā, kurš izgriezts zaķa formā. Nemaz nerunājot par klasiskajām pildītajām olām vai tomātiem, kurus pavisam viegli var dekorēt kā mazas visticas vai cāļiņus! Varbūt jūsu ģimenei patiks kopīga darbošanās, veidojot tematiskus saldumus no marcipāna? Katrā ziņā – šī ir iespēja Lieldienu rītu padarīt ļoti rošīgu un īpašu! Bet – ja svētki paredzēti plašākā radu lokā, jauka ideja ir visiem bērniem uzdāvināt mazas dāvaniņas burkāna formā, kas pildītas ar oranžiem saldumiem vai veselīgām un gardām sukādēm.

Olu meklēšanas rituāls jaunā kvalitātē

Ja jūsu ģimenē olu slēpšanas un meklēšanas rituāls ar katru gadu kļūst arvien vienmuļāks, tad zini, ka ir pienācis laiks pārmaiņām. Lai padarītu olu meklēšanu interesantāku, izliec pa māju vai dārzu dažādas norādes, kur olas ir meklējamas. Tikai neaizmirsti arī par divdomīgām, maldinošām un jautrām norādēm! Piemēram, zīmīte «Meklē tur, kur ir drēbes!» patiesībā var aizvest nevis uz drēbju skapi, bet uz veļas mašīnu. Ja esi gatava pastrādāt vairāk vai olu meklētāji būs mazāki bērni, uz grīdas vai zemes vari iezīmēt vai uzlīmēt mazas zaķa vai vistas pēdiņas, kad ved līdz apslēptajām olām.

Pasaki saviem tuviniekam, cik daudz viņi Tev nozīmē

Lieldienas var būt arī labs laiks, lai jautrā un mīļā veidā pateiktu saviem tuviniekam, cik daudz viņi tev nozīmē. Iegādājies krāsainas plastmasas olas (līdzīgas kā Kinder surprise olas), un apslēp tajās mazas papīra lapiņas ar jautriem komplimentiem vai novēlējumiem. Katram ģimenes loceklim vari pasniegt šādu desmit olu dāvaniņu ar kādu uzrakstu, piemēram, 10 lietas, kādēļ mana mīļā meita ir pati fantastiskākā vai 10 lietas, kādēļ es Tevi mīlu!

Popiela RNEP

Turpinoties tradīcijai, arī šogad Rugāju novada Eglaines pamatskolas skolotāji un skolēni organizēja pasākumu „Popiela”. Pasākums notika šī gada 13. februārī Lazdukalna Saietu namā. Šogad interesantajā pasākumā piedalījās krietni vairāk dalībnieku, un visi bija cītīgi gatavojušies. Priekšnesumus vērtēja žūrija- Rugāju novada Eglaines pamatskolas direktors Eduards, Lazdukalna Saietu nama vadītājs Jānis, dramatiskā kolektīva „Zibšņi” vadītāja Arnita un sagatavošanas audzēkņu skolotāja Guna.

Priekšnesumi bija visām klasēm, dažām pat vairāki. Dalībnieki patiešām bija ieguldījuši lielu sagatavošanās darbu un padomājuši gan par tērpiem, gan par kustībām. Par uzvarētājiem kļuva 7. klases kolektīvs ar dziesmu „Saule riet”.

Priecājamies, ka mūsu skolā ir tik daudz aktīvu un radošu skolēnu. Pasākums raisīja patiešām daudz pozitīvu emociju. Ceram, ka šī jaukā tradīcija turpināsies un jau nākamgad „Popielā” dalībnieku un priekšnesumu skaits būs vēl lielāks!

Teksts: K. Zizlāne, foto: I. Krivošejeva.

Meteņdiena

Eglainieši tradicionāli jautrā noskaņā nosvinēja Meteņdienu un atvadījās no ziemas, izbaudot vēl palikušā sniega priekus. Sākumā 8. klase pastāstīja par Meteņdienas svinēšanas tradīcijām. Lai arī par to runā katru gadu, nav par jaunu atgādināt. Kopā ar skolotāju Aiju Ikskenu notika sadziedāšanās, spilgtu muzikālo akcentu deva Amandas Tutiņas althorna spēle. Tautasdziesmas skandēja 6.klase, bet sākumskolas audzēkņi pastāstīja ticējumus. Pirms došanās laukā vajadzēja mērīt un noteikt resnāko meteņbērnu, to veica 5.klase ar audzinātāju A.Stalidzāni. Apjomīgāko dalībnieku (Gitu) bija saģērbuši devītie, daudz neatpalika 6.klases Emīls, 5.klases Zane un 8.klases Rūdis.

Izejot ārā, uz skolas jumta uzkāpušais skolas direktors sauca uz Meteņa dzīšanu. Saskrējušie ķēra no jumta krītošās konfektes, taču saņēma arī negaidītas sniega pikas. 1.klase ar audzinātāju I.Birkovu savukārt aicināja visus izmīdīt kurmjus un to arī darīja jautri un skaļi.

Pie ugunsкура jau gaidīja 9.klase, bet vislielāko sajūsmu izraisīja laišanās no kalniņa, izmantojot gan ragaviņas, gan visdažādākos citus priekšmetus. Laidās gan mazi, gan lieli, priekiem nebija gala.

Svētku noslēgumā visus gaidīja skolas saimnieču sarūpētās pankūkas.

Teksts: R. Zuša, foto: I. Krivošejeva.

Kopā roku rokā "Pasaku valstībā"

Reiz NE TIK sen senos laikos.....2015. gada 5. martā par pasaku valstību kļuva Rugāju novada Eglaines pamatskola, kur trešo reizi notika pasākums uz kuru tiek aicināti bērni ar attīstības un mācību traucējumiem: "Kopā roku rokā". Šogad pasākuma temats bija: „Pasaka pasaciņa”.

Kad dalībnieki bija ieradušies un reģistrējušies, tie lepnī izlika izstādē savus pašu darinātos darbus - gan zīmējumus, gan aplicētus darbiņus, koka puķes, virtuves piederumus, svečturus un citas brīnumjaukas lietas. Kad izstāde apskatīta un visi ciemiņi bija ieradušies, bērniem sākās pašiem savi "Zelta talanti", tika dejots, dziedāts, skaitīti dzejoļi un izspēlētas pasakas. Katram no dalībniekiem bija individuāls talants, un uzstāšanās skatītāju priekšā daudziem no mūsu ciemiņiem bija ļoti liels izaicinājums, tāpēc aplausi no skatītājiem bija tik skaļi, patiesi, iedrošinoši, un tas mūsu

dalībniekiem ļootti palīdzēja. Šņuksti no skatītāju puses un smieklī no dalībnieku puses bija vispatiesākās emociju izpausmes, kuras ikdienā nemaz tik bieži neredzam.

Skolotājiem tika noorganizēta ekskursija pa skolu pasākuma dibinātājas Aijas Plušas vadībā. Aija ciemiņus aicināja uz tasi kafijas un iespēju iesaistīties diskusijā, gūstot pieredzes apmaiņu speciālās izglītības jomā, pārrunājot ieceres un vēlmes turpmākajai sadarbībai, bet bērni gatavojās otrajai pasākuma daļai: aktivitātēm un foto stūrītim. Katrs varēja iejusties Sarkangalvītes, taureņa, bites, peles un citu tēlu lomā. Pēc foto sesijas bērni devās uz sporta zāli, kurā viņus

jau no agra rīta gaidīja sporta skolotāja ar savu super komandu. Gan ķeģļu gāšana, gan pārsteigumu balonu spridzināšana, tenisa bumbiņu mešana krūzītēs, garākās avīzes strēmeles noplēšana, milzu pēdu iemēģināšana un citas brīnišķīgas aktivitātes, mūsu ciemiņiem radīja smaidu, prieku, pat skaļus smieklus un vēlmi izjust šos svētkus atkal un atkal. Skolotāju, asistentu labie vārdi, apskāvieni un mazo ciemiņu prieks par aktivitātēm, lepnums par apbalvojumiem un kluss jautājums: "Skolotāj es nākošgad arī varēšu atbraukt?", radīja labu noskaņojumu vēl visu nedēļas nogali. Paldies visiem, kuri iesaistījās šajā skaistajā pasākā! Mūsu ciemiņiem tā ir salda un neaizmirstama pasaka!

Teksts: J. Ikstena. foto: I. Krivošeieva

Sporta panākumi

Šī gada 22.janvāri Kubuļos norisinājās basketbola sacensības uz kurām brauca 7.-9.skolēni, kurās meiteņu komanda ieguva 1.vietu, komandā spēlēja: Dace, Gunita, Agnese, Kerija, Anna un Anda. Zēni ieguva 2.vietu, komandā spēlēja Salvī, Jānis A, Reinis, Rūdis, Jānis B. un Adriāns.

Šī gada 4.februārī arī Kubuļos norisinājās basketbola sacensības 5.-7.klašu skolēniem, kurās meiteņu komanda ieguva 2.vietu, komandā spēlēja: Jana, Elīna, Laura, Samanta, Beatrise un Viktorija P. Zēni ieguva 1.vietu, komandā spēlēja Reinis, Mairis, Jānis B, Renārs un Nauris.

Teksts: G. Pedele.

Ekskursijas brīvdienu nedēļā

Pavasara brīvdienu nedēļā notika 2 ekskursijas. Pirmdien, 16.martā, notika starpnovadu Vanadzēnu izzinošā ekskursija. Šogad tajā devās Eglaines pamatskolas, Rugāju novada vidusskolas, Tilžas vidusskolas Vectilžas filiāles, Rekavas vidusskolas un daži Balvu pamatskolas vanadzēni. Pirmās divas stundas vanadzēniem bija Latvijas vēstures mācību stundas Rīgā. Barikāžu muzeja gidu vadībā vanadzēni gan muzeja ekspozīcijās, gan Vecrīgā centās labāk izprast mūsdienu vēstures notikumus muzejpedagoģiskajā programmā „ Uz barikādēm ”. Redzējām notiekošo pie Brīvības pieminekļa - daudzos apsardzes vīrus, gājiena dalībniekus, karogu aleju gājiena abās pusēs.

Tālāk mēs devāmies uz Lesteni, kur apskatījām Lestenes luterāņu baznīcu, Brāļu kapu ansambli, kā arī piedalījāmies svinīgajā kritušo piemiņas pasākumā.

Ekskursijas noslēgums bija Pūres šokolādes muzeja apmeklējums gides vadībā un nodarbība. Aplūkojām un uzzinājām daudz ko par šokolādi un tās veidošanu. Šeit tika ēstas arī ilgi gaidītās siltās pusdienas.

Trešdien, 18.martā, mēs, eglainieši, devāmies mācību ekskursijā uz Daugavpili. No rīta viesojāmies AS "Augstspriegumu tīkls", kur uzzinājām, kā tiek sadalīta un pārvadīta elektrība. Tālāk devāmies slidot uz Daugavpils ledus halli. Bija ļoti interesanti, tāpēc gribējās ilgāk uzkavēties slidotavā. Pēdējā apstāšanās vieta bija Daugavpils cietoksnis, kur uzzinājām daudzus vēsturiskus faktus. Mūs, ekskursantus, lutināja jauks un saulains laiks.

Teksts: A. Kudurs, foto: I. Useniece.

Vai tu zini, ka...

Pakava krabjiem un omāriem ir zilās asinis.

Šimpanzes ir vienīgie dzīvnieki, kuri var sevi atpazīt spogulī.

Bruņurupuči var dzīvot līdz pat 140 gadu vecumam. Bruņurupuči un jūras gurķi var elpot caur to pēcpusēm.

Prusaki var dzīvot bez galvas pat vairākas nedēļas. Iemesls, kāpēc tie mirst, ir pārtikas trūkums organismā.

Skudra var izdzīvot, apmēram 2 nedēļas zem ūdens. Skudras nekad neguļ.

Kaķiem uz ķermeņa nevar būt sviedru. Uz viņu ķepu spilventiņiem ir sviedru dziedzeri.

Pieaudzis lācis var skriet tikpat ātri kā zirgs.

Pūces ir vienīgie putni, kuri var saskatīt zilo krāsu.

Likums Aļaskā jums liedz vērot aļņus no lidmašīnas.

Vairu ms hamaleonu mēle ir garāka par paša ķermeni.

Iguāna vienmēr nokrīt uz kājām.

Haizivs zobi ir tikpat cieti kā metāls. Astonkājim ir trīs sirdis.

Kaķa deguna nospiedums ir tikpat unikāls, kā cilvēku pirkstu nospiedumu. Nav divu vienādu kaķa deguna nospiedumu.

Gliemezis var gulēt trīs gadus no vietas.

Zirgs ar katru aci redz citādāku attēlu.

Indijas okeānā ir neliela sala Fradžosa, kuru apdzīvo tikai kaķi. Indijas zinātnieki ir noskaidrojuši, ka 1890.gadā uz korāļu rifiem pie šīs salas avarēja kuģis. Izdzīvojušie jūrnieceki nonāca uz salas, bet tā arī nesagaidīja savu izglābšanu, taču uz kuģa esošie kaķi ne tikai izdzīvoja, bet arī savairojās. Tagad uz šīs salas ir vairāki tūkstoši kaķu. Barojas tie ar zivīm, vēžveidīgajiem un jūras ežiem.

Otrajā pasaules karā Anglijas dienvidu krasta gaisa telpu kontrolēja radari, brīdinot par ienaidnieku bumbvedēju uzlidojumiem. Taču vietējie iedzīvotāji drīz konstatēja, ka daudz drošāka brīdināšanas sistēma ir kaķi. Spēja paredzēt briesmu tuvošanos kara laikā bija tik būtiska, ka kaķiem tika nodibināta īpaša medaļa ar uzrakstu „Mēs kalpojam Dzimtenei”.

Kaķi ir vismežonīgākie no visiem mājdzīvniekiem. Tos uzskata arī par visneatkarīgākajiem, un šī neatkarība izpaužas pat sīkumos. Piemēram, kaķis var ilgstoši skatīties uz savu aizejošo saimnieku. Taču atliek saimniekam pagriezties, un kaķis acumirkļi izliksies, ka jebkura šī cilvēka pārvietošanās tam ir absolūti vienaldzīga.

Žirafes spēriens ir tik stiprs, ka var atslēgt lauvu.

Visbagātākais kaķis ir Blenkijs, no sava saimnieka mantojot 15 miljonus dolāru.

Nav divu vienādu leopardu, kam ir vienādi plankumi. Lai leopardi passargātu savu ēdienu vakaros no hiēnām vai lauvām, tie slēpj tos koka dobumos.

Leopardiem ir dīvains sauciens, tas izklausās, it kā koka dēļi tiktu griezti ar zāģi.

Kad pingvīnu mātiņa pazaudē savu mazuli, tā nozog no kādas citas mātiņas tās mazuli un audzina to kā savējo.

Rubriku sagatavoja A. Tutīņa.

Eiropas savienība

Eiropas Savienība (ES) ir 28 Eiropas valstu ekonomiska un politiska apvienība. Tā darbojas uz valstu starpā noslēgtu līgumu pamata, kuros noteikti svarīgākie kopīgie mērķi, politikas, darbības instrumenti, tiesību sistēma, institūcijas un to funkcijas un lomas lēmumu pieņemšanas procesā. Šos līgumus dēvē par primārajiem ES tiesību aktiem. Par Eiropas Savienības veidošanās sākumu pieņemts uzskatīt 1957. gadā noslēgto Romas līgumu, bet formāli Eiropas Savienība tika nodibināta 1993. gadā, stājoties spēkā Māstrihtas līgumam, kurš paplašināja kopējās politikas pielietošanas sfēru, ietverot sevī 1957. gadā nodibināto Eiropas Kopienu. 2009. gada 1. decembrī stājās spēkā Lisabonas līgums, kas izmainīja Eiropas Savienības darbību regulējošos pamatprincipus. ES ieguva juridiskas personas statusu un tās pārvaldē tika ievesti divi jauni amati - ES Eiropas padomes priekšsēdētājs un Eiropas Savienības augstais pārstāvis ārlietu un drošības politikas jomā.

Eiropas Savienības kopplatība ir 4 300 000 km². 2013. gadā Eiropas Savienībā dzīvoja vairāk kā 508 miljoni iedzīvotāju. Pēc iedzīvotāju skaita Eiropas Savienība ierindojas 3. vietā pasaulē pēc Ķīnas un Indijas. Mūsdienās tā ir spēcīgākā ekonomika pasaulē - 2007. gadā visu valstu iekšzemes kopprodukts sastādīja 12 miljardus eiro, kamēr ASV kopprodukts bija 10 miljardi eiro, bet Japānas 3 miljardi eiro. 2012. gadā Eiropas Savienībai tika piešķirta Nobela miera prēmija par ieguldījumu miera un izlīguma veicināšanā, demokrātijas un cilvēktiesību attīstībā Eiropā 60 gadu garumā.

Eiropas Savienības simboli

Eiropas Savienībā ir dažādi simboli, no tiem vispazīstamākais ir dzeltenu zvaigžņu veidots aplis uz zila fona.

Eiropas karogs

12 zvaigznes aplī simbolizē Eiropas tautu vienotības, solidaritātes un harmonijas ideālus.

Eiropas himna

Melodija, kas parasti simbolizē Eiropas Savienību, ir no Ludviga van Bēthovena Devītās simfonijas, sacerēta 1823. gadā.

EIROPAS DIENA

Eiropas diena

Eiropas Savienības ideju pirmo reizi izvirzīja Francijas ārlietu ministrs Robērs Šūmans 1950. gada 9. maijā. Tāpēc 9. maiju atzīmē kā Eiropas Savienībai nozīmīgu datumu.

EU2015.LV

Eiropas Savienības moto

Eiropas Savienības moto ir "Vienoti daudzveidībā".

Tas vēsta, ka Eiropas iedzīvotāji ir apvienojušies, izveidojot Eiropas Savienību, lai strādātu mieram un labklājībai, vienlaikus bagātinoties no dažādām kultūrām, valodām un tradīcijām.

Rubriku sagatavoja L. Blomniece.

Lazdukalna saietu namā 2015.g. 9.aprīlī plkst.10:00

notiks pasākums

"Mazais Eglaines dziedātājs 2015"

Avīzes redakcija

*J. Jansone, E. Burka, L. Putilova, S. Zizlāne,
K. Jansone, A. Ikstena, R. Kikusts,
A. Kudurs, L. Blomniece, G. Pedele,
K. Zizlāne.*

Redaktore: A. Tutiņa

Skolotājs konsultants: I. Krivošejeva